

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie marec 2012

IV. senát

Nálezy:

spisová značka	IV. ÚS 495/2011
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález –v časti vyhovené, v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	9. február 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia namietali porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu.</p> <p>Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresným súdom bolo vedené na základe žaloby žalobcov proti sťažovateľom konanie o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva.</p> <p>Okresný súd rozsudkom žalobe vyhovel a určil, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohom a zároveň zaviazal sťažovateľov spoločne a nerozdielne uhradiť trovy.</p> <p>Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie sťažovatelia, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom tak, že potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu a sťažovateľov zaviazal nahradiť žalobcom trovy odvolacieho konania.</p>
ratio decidendi	<p>1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru</p> <p>Ústavný súd preskúmal, či sa krajský súd v namietanom rozsudku ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s jednotlivými námietkami sťažovateľov, ktoré formulovali tak v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu, ako aj vo svojom odvolaní proti rozsudku okresného súdu.</p> <p>Vo vzťahu k námietke sťažovateľov, prostredníctvom ktorej vyslovili nesúhlas s právnym názorom krajského súdu týkajúceho sa otázky, či oni, resp. ich právni predchodcovia zdedili v roku 1948 sporné nehnuteľnosti po nebohej, ústavný súd poznamenáva, že posúdenie tejto otázky vzhľadom na podstatu odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu, ako aj krajského súdu nemá zásadnejší význam.</p> <p>Žalobcovia totiž, rovnako ako súdy oboch stupňov odvodzujú počiatok plynutia lehoty vydržania, a teda aj svoje vlastnícke právo resp. vlastnícke právo ich právneho predchodcu od rozhodnutia okresného súdu vo veci reštitučnej žaloby sťažovateľov z roku 1949 (resp. ich právnych predchodcov), ktorým malo byť určené, že kúpa, ktorou právny predchodca žalobcov nadobudol od bývalého Slovenského štátu nehnuteľnosti po právnej predchodkyni sťažovateľov je neplatná.</p> <p>Okresný súd však podľa § 6 ods. 3 zákona č. 128/1946 Sb. v znení čl. I ods. 3 zákona č. 79/1948 Sb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon ze dne 16. května 1946, č. 128 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o nárocích z této neplatnosti a z jiných zásahů do majetku vzházejících (ďalej len „zákon č. 79/1948 Sb.“) ponechal (mal ponechať) tieto nehnuteľnosti vo vlastníctve a držbe právneho</p>

predchodcu žalobcov.

Z ustanovení zákona o neplatnosti niektorých majetkovoprávných konaní zjavne vyplýva, že oprávnené osoby si svoj nárok na vrátenie vlastníctva, ktorého boli pozbavené v dobe neslobody, museli uplatniť na súde v zákonom ustanovenej premlčacej lehote. K obnoveniu ich vlastníckeho práva teda nedošlo ex lege.

Pokiaľ sťažovatelia poukazujú na porušenie princípu rovnosti zbraní v súvislosti so skutočnosťou, že na rozdiel od žalobcov nemali k dispozícii zápisnicu z roku 1943 spísanú na notárskom úrade, ústavný súd poznamenáva, že zápisnica o dražobnom predaji sporných nehnuteľností bola predložená okresnému súdu žalobkyňou v 9. rade na pojednávaní konanom v roku 2009 ako dôkaz, ktorý sa stal súčasťou spisu. Mali teda možnosť sa s týmto dôkazom oboznámiť. Z tohto hľadiska je námietka sťažovateľov o tom, že nemali predmetnú zápisnicu k dispozícii, nedôvodná.

Rovnako je podľa názoru ústavného súdu nedôvodná aj ďalšia námietka sťažovateľov, v zmysle ktorej bol porušený princíp rovnosti zbraní tým, že sťažovatelia nemali k dispozícii uznesenie okresného súdu vydaného v konaní začatom v roku 1949. Toto uznesenie totiž nemali rovnako ako sťažovatelia k dispozícii ani žalobcovia, ani súd prvého stupňa a ani súd druhého stupňa. Jeho existencia vyplýva podľa záverov okresného súdu, ako aj krajského súdu nepriamo z iných právnych dokumentov. Ústavný súd považuje tento záver vo veci konajúcich súdov z ústavného hľadiska za udržateľný.

Sťažovatelia tiež namietajú, že namietaným rozsudkom boli porušené ich základné práva, aj tým, že súd „v konaní nepostupoval ústavne konformným spôsobom, keď príslušné ustanovenia O. s. p., najmä § 43 ods. 1, 2, § 79 ods. 1, 153 ods. 1, neaplikoval cez ust. čl. 152 ods. 4 Ústavy SR...“. Podľa názoru ústavného súdu táto námietka sťažovateľov „trpí“ nedostatkom odôvodnenia, a preto nezakladá dôvod na spochybenie namietaného rozsudku krajského súdu ani postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

Sťažovatelia ďalej namietajú, že vo veci konajúce súdy uplatnili analógiu s iným prípadom a tiež nesprávne interpretovali list dr. Ľudovíta Horanského z roku 1950. Z dôkazov vykonaných v konaní pred všeobecnými súdmi vyplýva, že listom dr. Ľudovít Horanský ako likvidátor advokátskej kancelárie dr. Zoltána Straňovského vyzval právneho predchodcu žalobcov v právnej veci Alžbety Veselej a spol. o reštitúciu nehnuteľností s príslušenstvom, vychádzajúc z právoplatného uznesenia okresného súdu zaplatiť peňažné sumy. Zároveň v tomto liste dr. Horanský uviedol, že právny predchodca žalobcov zaplatil iba nižšiu sumu. Žiadal, aby predmetnú pohľadávku a trovy upomienky právny predchodca žalobcov zaplatil, lebo v opačnom prípade bude pohľadávku súdne vymáhať, resp. v súdnom vymáhaní pokračovať.

V júny 1949 bola okresnému súdu doručená reštitučná žiadosť žiadateľiek (teda sťažovateľky v 3. rade a právnych predchodcov ostatných sťažovateľov), ktorou sa žiadateľky domáhali vrátenia nehnuteľností.

Postup súdov oboch stupňov, ktoré v danej právnej veci vyvodili z vykonaných dôkazov záver, že uznesením okresného súdu, ktoré sa nezachovalo, bolo rozhodnuté obdobným spôsobom ako v konaní vedenom sťažovateľmi (resp. ich právnymi predchodcami) v analogickom prípade, nemožno za danej situácie považovať za arbitrárny, a preto ústavný súd nevidí dôvod, aby do tohto záveru všeobecných súdov akýmkoľvek spôsobom zasahoval a nahrádzal ho svojimi závermi.

K námietke sťažovateľov, že v konaní pred všeobecnými súdmi nebolo preukázané, že právny predchodca žalobcov zaplatil sťažovateľom (resp. ich právnym predchodcom) doplatok všeobecnej kúpnej ceny, ústavný súd záver vo veci konajúcich súdov vo vzťahu k otázke zaplatenia doplatku kúpnej ceny za sporné nehnuteľnosti nepovažuje za dostatočne presvedčivý.

Z pohľadu ústavného súdu treba ale za kľúčovú považovať námietku sťažovateľov, podľa ktorej žalobcovia, resp. ich právny predchodca, neužívali sporné nehnuteľnosti v celosti po dobu ustanovenú zákonom (teda 10 rokov podľa § 116 Stredného Občianskeho zákonníka, pozn.), keďže tieto, resp. ich podstatná časť – les, boli v nájme socialistickej organizácie, ktorá ich mala prenajaté od sťažovateľov, resp. ich právnych predchodcov.

V súvislosti s touto námietkou sťažovateľov považuje ústavný súd za potrebné predovšetkým poukázať na skutočnosť, že ani jeden zo všeobecných súdov sa s touto námietkou sťažovateľov nezaoberal.

Za okolností, keď na túto otázku nemožno nájsť v namietanom rozsudku krajského súdu žiadnu odpoveď, nemožno ho považovať z hľadiska požiadaviek

	<p>vyplývajúcich z obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a nadväzujúcej judikatúry ústavného súdu a ESELP za ústavne akceptovateľný a udržateľný.</p> <p>2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu</p> <p>Namietaný rozsudok krajského súdu sa nepochybne dotýka aj ich vlastníckeho práva, resp. ich práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.</p> <p>Napriek tomu ústavný súd v tejto časti sťažnosti nevyhovel; vychádzal pritom z toho, že krajský súd po vrátení veci bude pokračovať v odvolacom konaní, v ktorom budú mať sťažovatelia k dispozícii dostatok procesných prostriedkov na ochranu týchto práv. Nálezom zrušujúcim sťažnosťou napadnuté rozhodnutie, ktorým sa zároveň vráti vec na opätovné prerokovanie príslušného orgánu verejnej moci (v danom prípade krajskému súdu), sa vytvára priestor na zabezpečenie dôslednej ochrany týchto práv v rámci sústavy všeobecných súdov, t. j. aj k náprave pochybení, na ktoré ústavný súd poukázal v tomto náleze.</p> <p>Základné práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom krajského súdu porušené boli.</p> <p>Rozsudok krajského súdu sa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.</p> <p>Vo zvyšnej časti sa sťažnosti nevyhovuje.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	<p>Ústavný súd: IV. ÚS 128/07, IV. ÚS 24/2010</p> <p>ESELP: Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998</p>

spisová značka	IV. ÚS 367/2011
súdca spravodajca	Eudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	1. marec 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práva a slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ (t. č. vo výkone trestu odňatia slobody) namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v trestnom konaní v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu.</p>
ratio decidendi	<p>Ako vyplýva z prehľadu úkonov vykonaných v konaní vedenom okresným súdom, okresný súd o žiadosti sťažovateľa doručenej mu 26. augusta rozhodol 29. septembra, teda až po 32 dňoch odo dňa, keď mu bola sťažovateľom doručená.</p> <p>Okresný súd doručil sťažovateľovi rozhodnutie, ktorým žiadosti sťažovateľa nebolo vyhovené, až 13. októbra, t. j. po 14 dňoch.</p> <p>Od doručenia sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu 15. októbra po predloženie spisu druhostupňovému krajskému súdu 4. novembra uplynulo ďalších 20 dní.</p> <p>Krajský súd však 11. novembra vrátil spis okresnému súdu ako predčasne predložený a k jeho opätovnému predloženiu druhostupňovému súdu okresným súdom došlo (po odstránení všetkých namietaných nedostatkov) až 21. apríla ďalšieho roka, teda po 160 dňoch.</p> <p>Od vrátenia veci druhostupňovým súdom okresnému súdu 20. mája (po rozhodnutí o opravnom prostriedku 3. mája) bolo uznesenie krajského súdu doručené sťažovateľovi 26. mája a jeho ustanovenému obhajcovi 25. mája.</p> <p>Celková doba, počas ktorej sa trestná vec sťažovateľa nachádzala v dispozícii okresného súdu, predstavuje v danom prípade 226 dní. Už samotné takéto zistenie je postačujúce na prijatie záveru o zdĺhavosti postupu okresného súdu v rámci konania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby.</p> <p>Ústavný súd vychádzajúc zo svojich zistení konštatoval, že obdobie, v rámci ktorého okresný súd vykonával procesné úkony súvisiace s prípravou rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, samotným rozhodovaním, vyhotovovaním rozhodnutia, a najmä predkladaním spisu krajskému súdu (po tom, ako</p>

	<p>sťažovateľ podal proti prvostupňovému rozhodnutiu sťažnosť, pozn.), prekračuje rámec požiadaviek na prednostné a urýchlené rozhodovanie o väzbe vyplývajúcej z judikatúry ústavného súdu a ESLP.</p> <p>Základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti pozbavenia slobody zaručené v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené boli.</p> <p>Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	ESLP: Bezichieri z roku 1989, A-164, § 21, Neumeister z roku 1968, A-8, § 24 a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, § 55

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	IV. ÚS 502/2011
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	24. februára 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia namietali porušenia označených práv postupom okresného súdu v konaní o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré začalo v roku 2003.</p>
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o hodnotenie napadnutého konania z hľadiska zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o žalobe o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam patrí do štandardnej agendy všeobecných súdov a v zásade ho nemožno hodnotiť, na rozdiel od názoru vysloveného okresným súdom, ako právne ani skutkovo zložitú.</p> <p>V okolnostiach danej veci, najmä vzhľadom na veľký počet účastníkov konania a cudzí prvok na strane žalobcov ústavný súd pripúšťa určitú mieru skutkovej zložitosti, čo však okresný súd nezavahuje zodpovednosti za stav napadnutého konania, v akom sa nachádza čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti.</p> <p>2. Správanie účastníkov konania je druhým posudzovaným kritériom. Sťažovatelia vstúpili do konania ako žalovaní v 3 a vo 4. rade na základe uznesenia okresného súdu z roku 2007. Ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktorými by sťažovatelia prispeli k predĺženiu priebehu napadnutého konania.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľov, bol postup samotného okresného súdu. Z analýzy doterajšieho priebehu napadnutého konania vyplýva, že okresný súd postupoval v zásade plynulo, no podľa názoru ústavného súdu neefektívne.</p> <p>Je nutné prisvedčiť názoru sťažovateľov, že okresný súd od začiatku konania až do doby, keď pripustil vstup ďalších účastníkov do konania vrátane sťažovateľov, sa nezaoberal meritom veci, ale iba otázkami súvisiacimi s platením súdnych poplatkov.</p> <p>O neefektívnosti napadnutého konania svedčí aj skutočnosť, že prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo až po viac než šiestich rokoch od začatia konania.</p> <p>Ústavný súd súhlasí s názorom sťažovateľov, že okresný súd pochybil, keď na návrh právnej zástupkyne žalovaných v 6., 9. a 16. rade z marca 2010, aby rozhodol o povinnosti zložiť zábezpeku na trovy konania žalobcom (izraelskí štátni príslušníci), reagoval až žiadosťou na Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky zo júna 2011.</p> <p>Aj napriek určitej skutkovej zložitosti konania a skutočnosti, že ide o konanie s cudzím prvkom a pomerne veľkým počtom účastníkov, nie je ústavnoprávne akceptovateľné, že napadnuté konanie nebolo právoplatne skončené ani po viac ako deviatich rokoch od jeho začatia.</p> <p>Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov</p>

	<p>podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené boli.</p> <p>Okresnému súdu sa prikazuje, aby konal bez zbytočných prietahov.</p> <p>Sťažovateľom priznáva finančné zadostučinenie každému v sume po 2 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 26/2012
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	1. marec 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označeného práva postupom okresného súdu v konaní o návrhu na ochranu vlastníckeho práva, ktoré začalo v roku 1996.</p>
ratio decidendi	<p>1. Predmetom namietaného konania je rozhodovanie o návrhu na ochranu vlastníckeho práva, pričom sťažovateľ je v procesnom postavení odporcu.</p> <p>Ústavný súd na rozdiel od okresného súdu zastáva názor, že vec nie je právne zložitá, v súvislosti s čím možno poukázať na dostatok stabilizovanej judikatúry všeobecných súdov.</p> <p>Ústavný súd pripúšťa určitú mieru faktickej zložitosti, ktorá v okolnostiach danej veci vyplýva z potreby vykonania znaleckého dokazovania, avšak vzhľadom na to, že znalecké dokazovanie bolo okresným súdom nariadené až 30. decembra 2011, nemohla mať táto skutočnosť podľa názoru ústavného súdu vplyv na doterajšiu dĺžku namietaného konania.</p> <p>2. Vplyv skutočností, na ktoré poukázal okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti (nie vždy včasná a riadna reakcia na výzvy okresného súdu, nezaplatenie preddavku na znalecké dokazovanie), je z pohľadu doterajšej dĺžky namietaného konania podľa názoru ústavného súdu zanedbateľný.</p> <p>3. Nečinnosť okresného súdu v doterajšom priebehu namietaného konania predstavuje viac ako 11 rokov.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že okrem nečinnosti bol postup okresného súdu aj neefektívny, a to najmä v súvislosti s tým, že znalecké dokazovanie v namietanom konaní bolo nariadené až 30. decembra 2011, t. j. viac ako po pätnástich rokoch od jeho začatia.</p> <p>Nie je ústavnoprávne akceptovateľné, že namietané konanie nebolo právoplatne skončené ani po viac ako 15 rokoch od jeho začatia.</p> <p>Ústavný súd pri celkovom hodnotení priebehu namietaného konania bral do úvahy, že namietané konanie bolo dvakrát prerušené a že sa v jeho priebehu na rozhodovaní podieľalo viacero zákonných sudcov, avšak tieto skutočnosti iba v malom rozsahu ovplyvnili priebeh preskúmaného konania z pohľadu jeho doterajšej dĺžky.</p> <p>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu sa prikazuje, aby konal bez zbytočných prietahov.</p> <p>Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 10 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 527/2011
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a	nález – vyhovené

spôsob vybavenia	
dátum rozhodnutia	1. marec 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy, ktoré začalo v roku 2009.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom konania pred okresným súdom je rozhodovanie o návrhu na zaplatenie peňažnej sumy (ako úhradu za služby spojené s užívaním bytu). Ústavný súd nezistil nijakú okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver o faktickej zložitosti alebo o právnej zložitosti veci, čo vo svojom stanovisku potvrdila aj predsedníčka okresného súdu konštatujúc, že „nešlo o skutkovo alebo právne náročnú vec“. Poukázala však na skutočnosti, ktoré mohli mať vplyv na doterajšiu dĺžku konania (riešenie otázky opatrovnictva žalovanej a konanie o predbežnej otázke).</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.</p> <p>2. Hoci sa sťažovateľ na doterajších pojednávaniach okresného súdu osobne nezúčastnil (z dôvodu, že dlhodobo žije a pracuje v zahraničí - v Írskej republike), jeho právna zástupkyňa sa zúčastnila na všetkých pojednávaniach, ktoré sa uskutočnili, a včas reagovala na výzvy okresného súdu.</p> <p>Sťažovateľ sa dostavil na okresný súd z vlastnej iniciatívy na účely výsluchu, ktorý vyplynul z priebehu pojednávania v jeho veci. Sťažovateľ opakovane podal predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní ústavný súd zastáva názor, že správanie sťažovateľa v procesnom postavení navrhovateľa (bez ohľadu na potrebu odstraňovania nedostatkov pôvodného návrhu, zmenu návrhu, pokiaľ ide o vymáhanú sumu) nemalo podstatný vplyv na doterajšiu dĺžku konania.</p> <p>3. Ústavný súd uzavrel, že okresný súd počas viac ako troch rokov trvajúceho konania bol vo veci opakovane, aj keď len krátkodobo nečinný, bez uvedenia zákonného dôvodu, resp. konal v tejto veci so zbytočnými prietahmi.</p> <p>Vzhľadom na to, že doteraz uskutočnil iba dve pojednávania, ktoré nevedli k rozhodnutiu vo veci samej, konal aj neefektívne.</p> <p>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené boli.</p> <p>Okresnému súdu sa prikazuje, aby konal bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 503/2011
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	8. marec 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenia označených práv postupom okresného súdu v konaní o určenie práva k nehnuteľnostiam, ktoré začalo v roku 1989.
ratio decidendi	<p>1. Spory týkajúce sa určenia práv k nehnuteľnostiam patria do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov a po právnej stránke ich nemožno považovať za zložitú.</p> <p>V okolnostiach danej veci ústavný súd pripúšťa určitú mieru skutkovej zložitosti so zreteľom na nutnosť znaleckého dokazovania a najmä vzhľadom na veľký počet účastníkov konania, ale táto okolnosť aj vzhľadom na charakter okresným súdom vykonaných procesných úkonov v žiadnom prípade nemôže ospravedlniť doterajšiu dĺžku napadnutého konania, ktoré v čase meritórneho rozhodovania ústavného súdu nebolo ani</p>

	<p>po viac ako 23 rokoch od jeho začatia právoplatne skončené.</p> <p>2. Čo sa týka kritéria správanie sťažovateľa (právneho nástupcu po pôvodnom žalobcovi Pavlovi Čurillovi) ako účastníka konania v procesnom postavení žalobcu, ústavný súd síce pripúšťa, že sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca mohli vyvíjať v priebehu napadnutého konania väčšiu aktivitu a poskytovať konajúcemu súdu väčšiu súčinnosť, avšak podľa jeho názoru nemožno v súvislosti so správaním sťažovateľa konštatovať existenciou takých skutočností, ktoré by významným spôsobom zásadne ovplyvnili doterajšiu dĺžku napadnutého konania a bolo by ich potrebné pripísať na jeho ťarchu.</p> <p>3. Ústavný súd konštatuje, že v prípade sťažovateľa došlo k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii), teda k zmene doterajšieho účastníka konania pôvodného žalobcu Pavla Čurilla, a to na základe univerzálnej sukcesie (dedenie). Keďže univerzálna sukcesia automaticky vyvoláva procesnoprávne nástupníctvo, okresný súd nemusel uznesením túto zmenu pripustiť. Uvedená skutočnosť má podľa názoru ústavného súdu zásadný význam na vymedzenie obdobia, ktoré podlieha posúdeniu namietanej protiústavnosti konania okresného súdu, pretože v uvedenom prípade v dôsledku zmeny účastníka konania nedošlo k vzniku nového procesnoprávného vzťahu, ako to je pri zámene účastníka, ale k procesnoprávnemu nástupníctvu do už existujúceho procesnoprávného vzťahu.</p> <p>Ústavný súd síce zistil, že okresný súd v namietanom konaní postupoval v zásade priebežne a plynulo, ale na druhej strane je potrebné jeho postup hodnotiť ako nesústredený a najmä neefektívny.</p> <p>Okresný súd v doterajšom priebehu vo veci meritórne rozsudkami rozhodol už štyrikrát, avšak všetky rozsudky po podaní odvolaní boli uzneseniami krajského súdu zrušené a vec bola okresnému súdu vrátená na ďalšie konanie.</p> <p>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené boli.</p> <p>Okresnému súdu sa prikazuje, aby konal bez zbytočných prietahov.</p> <p>Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadost'učinenie v sume 15 000 €.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>IV. ÚS 257/09, IV. ÚS 47/03</p>

Spracovala : Mgr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.